

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

FŐVÁROSI ÉS PEST MEGYEI ELLENŐRZÉSI IRODA – BUDAPEST

SZÁMVEVŐI JELENTÉS

*Göd Város Önkormányzata gazdálkodási rendszerének
2009. évi ellenőrzéséről*

2009. szeptember.

SZÁMVEVŐI JELENTÉS

Göd Város Önkormányzata gazdálkodási rendszerének 2009. évi ellenőrzéséről

BEVEZETÉS

Az Ötv. 92. § (1) bekezdése, az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 2. § (3) bekezdése, valamint az Áht. 120/A. § (1) bekezdése alapján az önkormányzatok gazdálkodását az Állami Számvevőszék ellenőrzi. Az ellenőrzésre az Országgyűlés illetékes bizottságai részére is átadott, országosan egységes ellenőrzési program szerint került sor.

Az Állami Számvevőszék a stratégiájában foglalt célkitűzéseknek megfelelően a helyi önkormányzatok költségvetési gazdálkodási rendszere átfogó ellenőrzésének programját a 2007. évtől megújította, azt kiegészítette további – teljesítmény-ellenőrzési – elemekkel.

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy az Önkormányzat:

- milyen módon biztosította a költségvetési és a pénzügyi egyensúlyt a költségvetésében és annak teljesítése során, valamint változott-e a hiányzó bevételi források pótlásában a finanszírozási célú pénzügyi műveletek jelentősége, hatása;
- eredményesen készült-e fel a szabályozottság és a szervezettség terén az európai uniós források igénylésére és felhasználására, továbbá biztosította-e az elektronikus közszolgáltatás feltételeit, a gazdálkodási adatok közzétételével a gazdálkodás nyilvánosságát;
- kialakította-e és működtette-e a külső és a belső feltételeknek megfelelően a költségvetés tervezési, gazdálkodási és zárszámadási feladatai belső kontrollrendszerét¹, ezen tevékenységek szabályszerű ellátásához hozzájárult-e a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés, valamint a belső ellenőrzés;
- megfelelően hasznosították-e a korábbi számvevőszéki ellenőrzések megállapításait, szabályszerűségi² és célszerűségi javaslatait.

¹ A gazdálkodás szabályszerűségét biztosító kontrollrendszer alatt értjük a kiépített és működő pénzügyi irányítási és szabályozási rendszert, valamint a belső ellenőrzési funkciók ellátásának rendszerét.

² A törvényi előírások betartásának elmulasztásakor a részletes megállapítások fejezetben egységesen a törvénysértés megjelölést alkalmazzuk, mivel az ÁSZ nem tehet különbséget a törvényi előírások között.

Az ellenőrzés típusa: átfogó ellenőrzés, amely – egy ellenőrzés keretében – meghatározott területekre összpontosítva alkalmazza a szabályszerűségi, valamint a teljesítmény-ellenőrzés jellemzőit.

Az ellenőrzött időszak: az 1., 2. és 4. programpontok tekintetében a 2006-2008. évek és 2009. I. negyed év, a 3. ellenőrzési programpontról a 2008. év és 2009. I. negyedév.

Göd város lakosainak száma 2009. január 1-jén 17 360 fő volt. A 2006. évi önkormányzati választást követően az Önkormányzat 17 tagú Képviselő-testületének munkáját hét állandó bizottság segítette. A helyi önkormányzat mellett a 2006. évi önkormányzati választásokat követően egy³ kisebbségi önkormányzat működött. A polgármester a 2006. évi önkormányzati képviselő és polgármester választás óta tölti be tisztségét, a jegyző személye 1991. december 1-től változatlan.

Az Önkormányzat feladatainak végrehajtása érdekében a 2008. évben 11 költségvetési intézményt működtetett, amelyekből kettő önállóan gazdálkodott. A feladatok ellátásában részt vett egy alapítványa és a Társulás. Az Önkormányzat a 2008. évi költségvetési beszámolója szerint 3440 millió Ft költségvetési bevételt ért el és 3151 millió Ft költségvetési kiadást teljesített, 2008. december 31-én a könyvviteli mérleg szerint 20 370 millió Ft értékű vagyonnal rendelkezett. Az Önkormányzat vagyona a 2006. év végi állományhoz viszonyítva a 2008. évre 8,5%-kal, 1596 millió Ft-tal emelkedett, ezen belül a forgóeszközök állománya 291,1%-kal nőtt, mivel a pénzeszközállomány több, mint kilencszeresére emelkedett – a kötvénykibocsátásból és ingatlan értékesítésből származó – átmenetileg szabad pénzeszközök betétként történt lekötése miatt. A kötelezettségek állománya a 2006. évhez viszonyítva a 2008. évre 2477 millió Ft-tal (118,2%-kal) nőtt a 2007. évi 2750 millió Ft kötvénykibocsátás miatt, a rövidlejáratú kötelezettségek 37%-os csökkenése mellett. Az összes költségvetési bevétel 53,2%-át a saját bevétel, illetve 24,9%-át a helyi adó bevétel biztosította a 2008. évben. Az összes költségvetési kiadásból a felhalmozási célú kiadás részaránya a 2008. évben 16,4% volt. A 2009. évi költségvetési rendeletben 3356 millió Ft költségvetési bevételt és 3238 millió Ft költségvetési kiadást irányoztak elő. A Polgármesteri hivatalban dolgozó köztisztviselők száma 2008. december 31-én 64 fő, a költségvetési intézményekben foglalkoztatott közalkalmazottak száma 444 fő volt. Az Önkormányzat gazdálkodását meghatározó adatokat, mutatószámokat az 1–3. számú mellékletek tartalmazzák.

Az Önkormányzat költségvetési és pénzügyi helyzetét az elemző eljárás módszerével vizsgáltuk. E körben elemeztük a költségvetés egyensúlyi helyzetének alakulását, a tervezett és tényleges költségvetési hiány okait, a mérséklésre tett intézkedéseket, finanszírozásának módját, az Önkormányzat adósságállományának alakulását, összetevőit.

A teljesítmény-ellenőrzés módszerével vizsgáltuk, az eredményesség minősítésére irányulva értékeltük, a belső szabályozottság, szervezettség terén az Önkormányzat felkészültségét az európai uniós források figyelésére, igénylésére és

³ Szerb kisebbségi önkormányzat.

felhasználására, továbbá értékeltük, hogy az igényelt európai uniós támogatások az Önkormányzat által meghatározott fejlesztési célkitűzésekhez kapcsolódtak-e. Az eredményesség szempontjából a minősítést a lényegességi szinthez való viszonyítással végeztük el. Az ellenőrzés során felmértük, hogy az e-közzolgáltatási feladat ellátása, illetve bevezetése, működtetése érdekében milyen intézkedéseket tettek, valamint biztosították-e a közérdekű adatok közzétételét.

A költségvetési gazdálkodás belső kontrolljainak ellenőrzése során értékeltük, hogy a Polgármesteri hivatalnál a költségvetés tervezési, gazdálkodási, zárszámadás készítési feladatok belső kontrolljainak kiépítettsége és működése megfelelő biztosítékot ad-e a gazdálkodási feladatok megfelelő, szabályszerű ellátására. Felmértük és minősítettük a költségvetés tervezési, a gazdálkodási, a zárszámadás készítési feladatokkal, továbbá a pénzügyi-számviteli területen az informatikával kapcsolatosan kialakított kontrollok megfelelőségét, valamint a kialakított belső kontrollok működésének megbízhatóságát. Értékeljük a belső ellenőrzés szabályozottságát, működési feltételeinek kialakítását, továbbá működésének megbízhatóságát.

A Polgármesteri hivatalnál értékeltük a gazdálkodás folyamatában kulcsszerepet betöltő belső kontrollok működésének megbízhatóságát, ennek keretében ellenőriztük a szakmai teljesítés igazolására és az utalvány ellenjegyzésére kialakított kontrollok végrehajtását. Az ellenőrzést a következő, kiemelt kockázatok alapján kiválasztott⁴ kifizetésekre folytattuk le⁵:

- a külső szolgáltató által végzett karbantartási, kisjavítási szolgáltatások,
- a gépek, berendezések, felszerelések beszerzése, továbbá
- a működési és a felhalmozási célú pénzeszköz átadásokból az államháztartáson kívülre teljesített kifizetésekre.

Az ellenőrzés hatékony elvégzése céljából a vizsgálandó területek kiválasztása során a kockázatokon alapuló megközelítés érvényesült, ezáltal az ellenőrzési erőforrásokat azokra a területekre fókuszáltuk, amelyeken legnagyobb a hibák

⁴ Az önkormányzatok kiemelt előirányzataira vonatkozóan, a vertikális folyamatokra elvégeztük a kockázatok becslését, amelynek eredményeként a külső szolgáltató által végzett karbantartási, kisjavítási szolgáltatások, a gépek, berendezések, felszerelések beszerzése valamint a működési és a felhalmozási célú pénzeszköz átadások államháztartáson kívülre teljesített kifizetése kiemelkedően kockázatos területeknek bizonyultak.

⁵ A korábbi ellenőrzési tapasztalataink szerint ezeken a területeken a jegyzők nem, vagy hiányosan szabályozták a megbízás, megrendelés, illetve beszerzés indokoltságának, szükségességének elbírálására, igazolására, valamint a teljesítések dokumentálására, a kiadások jogosultságának, összegszerűségének ellenőrzésére irányuló kontrollokat. További kockázatot jelentett a külső szolgáltató által végzett karbantartási, kisjavítási munkák esetében, hogy az 50 ezer Ft alatti megrendelésekre vonatkozóan az ellenőrzési tapasztalataink szerint a jegyzők nem alakították ki a kötelezettségvállalások rendjét és nyilvántartási formáját, valamint a szabályozás elmulasztása esetén nem történt meg az írásbeli kötelezettségvállalás és annak az ellenjegyzése sem.

előfordulási valószínűsége. Az ellenőrzési erőforrások ilyen típusú összpontosításával minimálisra csökkenthető a kívánt ellenőrzési bizonyosság eléréséhez szükséges időráfordítás.

A pénzügyi-számviteli folyamatokban alkalmazott belső kontrollok létezésének és működésének ellenőrzésére a vizsgált három terület 2008. évi könyvviteli tételeiből területenként egyszerű véletlen mintát vettünk. A kijelölt gazdasági eseményre elvégzett megfelelőségi tesztek alapján értékeltük a kontrollok működésének megbízhatóságát a vizsgált három területre külön-külön, majd összefoglalóan⁶. A helyszíni ellenőrzés megállapításainak részletes dokumentálását megfelelőségi tesztlapokon, elővizsgálati és helyszíni ellenőrzési munkalapokon biztosítottuk. Ezeken a teszt- és munkalapokon a minősítés alapjául szolgáló kérdések és a vonatkozó konkrét jogszabályhelyek megjelölése mellett értékeltük a kialakított belső kontrollokban rejlő kockázatokat⁷ és a kialakított kontrollok működésének megbízhatóságát⁸.

Az ÁSZ korábbi ellenőrzési javaslatai alapján tett intézkedéseket, illetve azok megvalósítását utóellenőrzés keretében vizsgáltuk. A gazdálkodási rendszer átfogó ellenőrzése során megfogalmazott javaslatok végrehajtására tett intézkedések megvalósítását ellenőriztük, az egyéb számvevőszéki ellenőrzések során tett javaslatok esetében pedig a kiadott intézkedéseket tekintettük át.

A helyszíni ellenőrzés során kitöltött – az ellenőrzést végző számvevő és a Polgármesteri hivatal felelős köztisztviselője által aláírt – elővizsgálati és helyszíni ellenőrzési munkalapokat, azok kitöltési útmutatóit, továbbá a megfelelőségi tesztek dokumentumait a polgármester részére a számvevői jelentéssel egyidejűleg átadtuk.

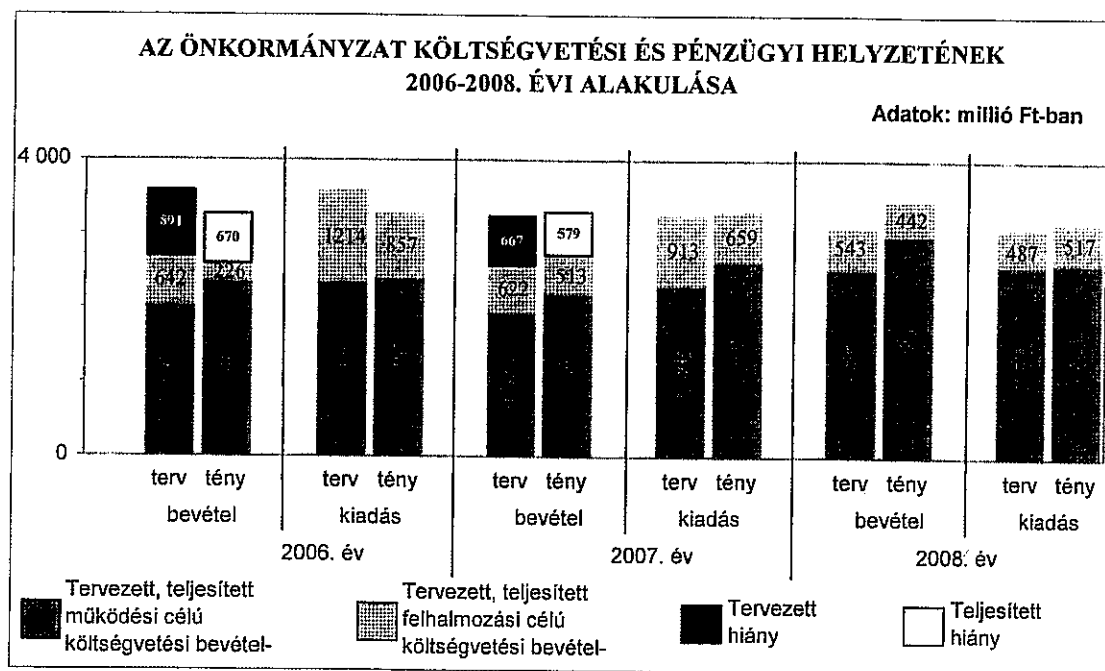
⁶ A vizsgált három terület egyedi értékelési pontszámait a területek költségvetési súlyával arányosan összegeztük.

⁷ A kialakított belső kontrollokban rejlő kockázatot alacsonynak minősítettük, ha a kontrollok – végrehajtásuk esetén – megfelelő védelmet nyújtanak a hibák bekövetkezése ellen. Közepesnek minősítettük a belső kontrollokban rejlő kockázatot, amennyiben a kontrollok – végrehajtásuk esetén – a lehetséges hibák többsége ellen védelmet nyújtanak. Magasnak értékeltük a kockázatot, ha a kontrollok – kialakításuk hiányában, vagy hiányos kialakításuk miatt – nem nyújtanak elegendő védelmet a lehetséges hibákkal szemben.

⁸ A kontrollok működésének megbízhatóságát kiválónak értékeltük abban az esetben, ha azok működése – esetleges apróbb hiányosságoktól eltekintve – megfelelt a hibák megelőzésére és kijavítására meghatározott szabályozásnak és a legmagasabb szintű elvárásoknak. Jónak minősítettük a kontrollok működését, ha a hiányosságok száma ugyan jelentős volt, de nem veszélyeztette az ellenőrzött terület hibáinak megelőzését és kijavítását. Amennyiben a kontrollok – kialakításuk hiánya, illetve hiányosságai miatt – nem biztosították a hibák megelőzését, feltárását, kijavítását és ez veszélyeztette az eredményes, megbízható működést, a kontroll működésének megbízhatósága gyenge minősítést kapott.

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

A 2006. és a 2007. évi eredeti előirányzatok alapján a tervezett költségvetési bevételek nem biztosítottak fedezetet a tervezett költségvetési kiadásokra, a **költségvetési egyensúly** nem volt biztosított. A költségvetés hiányát a 2006. és a 2007. évben a tervezett működési célú költségvetési bevételek hiánya és a felhalmozási célú költségvetési bevételeket meghaladó összegben tervezett felhalmozási célú költségvetési kiadások együttesen okozták. A 2006-2007. évek költségvetési rendeleteiben a költségvetési egyensúly biztosításához rövid és hosszú lejáratú hitelek felvételét tervezték. A költségvetés végrehajtásához szükséges likviditás folyamatos biztosításához az Önkormányzat folyószámlahitel felvételét tervezte. A jegyző az Ámr-ban foglaltak ellenére a pénzállomány alakulásáról likviditási tervet nem készített. A 2008. és a 2009. évben az eredeti előirányzatok alapján a tervezett költségvetési bevételek fedezték a kiadásokat. A 2006-2009. évi költségvetési rendeletekben a költségvetési kiadási és bevételi főösszeg meghatározásakor az Áht-ban foglaltakkal ellentétesen finanszírozási célú pénzügyi műveleteket vettek figyelembe költségvetési hiányt, valamint költségvetési többletet módosító költségvetési bevételként és költségvetési kiadásként.

A 2006-2008. évek közötti időszakban a teljesített költségvetési bevételek főösszege folyamatosan növekedett, a teljesített költségvetési kiadások főösszege az előző évhez viszonyítva a 2007. évben növekedett, majd a 2008. évben csökkent. A költségvetés végrehajtása során a **pénzügyi egyensúly** a tervezetthez viszonyítva javult, a 2006. és a 2007. évben a pénzügyi hiány alacsonyabb volt a tervezett költségvetési hiány mértékénél, a 2008. évet a tervezett költségvetési

többletet meghaladó mértékű pénzügyi többlettel zárták. A hiány csökkentését, illetve a többlet növelését az okozta, hogy a 2006. és a 2008. évben a tervhez viszonyítva a működési célú költségvetési kiadások növekedését meghaladó mértékben emelkedtek a működési célú költségvetési bevételek, valamint a 2007. évben a felhalmozási bevételek csökkenését meghaladó mértékben csökkentek a felhalmozási kiadások.

Az Áht-ban foglalt előírások ellenére a költségvetés eredeti előirányzatainak tervezésénél az előző évről áthúzódó feladatok (kötelezettségek) előirányzatainak fedezeteként az előző évi pénzmaradvány igénybevételét a 2008. évben nem tervezték meg, a 2009. évben is csak a módosított pénzmaradvány mintegy 60%-át vették figyelembe az áthúzódó kötelezettségek forrásaként.

A 2006-2008. évi költségvetések végrehajtása során a fizetőképesség fenntartásához, a pénzügyi fedezet biztosításához folyószámlahitelt, a 2006-2007. években ezen túlmenően működési célú rövid lejáratú hitelt, valamint munkabérhitelt vettek igénybe. A hosszú lejáratú hiteleket a felvétel céljának megfelelően beruházási feladatok kiadásaira, korábbi adósságszolgálati kötelezettség és 2006. évi költségvetési rendeletben tervezett, működési és felhalmozási célú kiadásokból származó szállítói tartozások kiegyenlítésére használták fel. A Képviselő-testület a 2007. évben „beruházás finanszírozási igényeinek biztosítása és hitel-szerkezetének konszolidálása” céljából 2750 millió Ft összegű, svájci frank alapú, változó kamatozású 20 éves futamidejű kötvényt bocsátott ki. Az Önkormányzat a 2006-2009. évi költségvetésben eredeti előirányzatként kötvény kibocsátásával nem számolt. A Képviselő-testület a kötvénykibocsátásról szóló döntés meghozatalakor a döntéskor ismert piaci feltételekkel számolt. A kibocsátás az Önkormányzat számára kockázatot jelent a forint svájci frankhoz viszonyított árfolyamváltozása, valamint a változó kamatmérték miatt. A kötvénykibocsátásból származó bevételt a – kibocsátási célnak megfelelően – hitelek törlesztésére, felhalmozási és beruházási célú kiadásokra használták fel. A kötvényből származó bevétel tervezett felhasználását megelőzően hét napra 2700 millió Ft-ot lekötött betétként helyeztek el. Az Önkormányzat 2006-2008. évek közötti **pénzügyi helyzete** eladósodásának növekedése miatt összességében romlott annak ellenére, hogy fizetőképessége kedvezően változott, elsősorban a kötvénykibocsátásból származó lekötött pénzeszközök kedvező hatása eredményeként.

Az Önkormányzat az Ötv. előírása ellenére a 2006-2008. években nem rendelkezett a Képviselő-testület által jóváhagyott gazdasági programmal. A fejlesztési célkitűzéseket a 2008-ban elfogadott szakmai koncepciókban és a 2009-től hatályos gazdasági programban rögzítették, amelyekben a csapadékkezelés, a közlekedés és a környezetvédelem fejlesztésére vonatkozó célkitűzések összhangban voltak az ÚMFT-ben szereplő programokkal. Az Önkormányzatnál a 2006-2009. években 14 esetben döntöttek **európai uniós forrásokkal** összefüggő fejlesztési feladatokról. A pályázatok közül hét támogatásban részesült, hetet pedig elutasítottak. Egy nyertes pályázat esetében az Önkormányzat elállt a támogatási szerződés megkötésétől a fejlesztéshez kapcsolódó egyéb beruházáshoz szükséges saját forrás hiányában.

Az Önkormányzat a 2006-2009. évi költségvetési rendeletei az Ámr-ben foglaltak ellenére nem tartalmazták elkülönítetten az európai uniós támogatással

megvalósuló programok, projektek bevételi és kiadási előirányzatait. Az európai uniós pályázat-koordinálás feladatainak és az önkormányzati szintű pályázat-nyilvántartás vezetésének felelőseit kijelölték. Nem szabályozták a pályázatfigyelés, pályázatkészítés, valamint az európai uniós forrással támogatott fejlesztések lebonyolításának eljárási rendjét, nem határozták meg a kapcsolattartásra vonatkozó szabályokat, az információáramlás rendjét, a pályázatfigyelést végzők és a döntési, illetve a döntés-előterjesztési jogkörrel rendelkezők közötti információ-szolgáltatási kötelezettséget. A belső ellenőrzés stratégiai tervének kockázatelemzése kiterjedt az európai uniós forrással támogatott beruházási feladatokra. A pályázatfigyelés és pályázatkészítés személyi és szervezeti feltételeit a Polgármesteri hivatal köztisztviselőivel, esetenként külső szervezet megbízásával biztosították.

Az Önkormányzat a 2006. évben „Göd, Szivárvány Bölcsőde létesítése 60 férőhellyel, valamint rugalmas napközbeni ellátások feltételeinek megteremtése” címmel benyújtott pályázatával 179,4 millió Ft uniós, illetve 59,8 millió Ft hazai, vissza nem térítendő költségvetési támogatást nyert el, amely összességében 82,6 %-ban fedezte a feladat teljes költségét. A beruházás a szerződésben meghatározott időben, a rögzített célok teljesítésével megvalósult. A fejlesztési feladat megvalósítása folyamán végzett külső ellenőrzések során az ellenőrök szabálytalanságot nem állapítottak meg.

Az Önkormányzat a szabályozottság és szervezettség terén annak ellenére **nem készült fel eredményesen** az európai uniós források igénybevételére és a várható támogatások felhasználására, hogy a benyújtott pályázatokban szereplő célok összhangban voltak a szakmai fejlesztési koncepciókban foglaltakkal, a belső ellenőrzési stratégiát megalapozó kockázatelemzés kiterjedt az európai uniós forrással megvalósuló feladatokra, a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési feladatokat a gazdálkodásra vonatkozóan szabályozták, a hivatalon belül biztosították a pályázatfigyelés, pályázatkészítés és a fejlesztési feladat lebonyolításának szervezeti feltételeit, a külső szervezetekkel kötött szerződésekben meghatározták a pályázatkészítést végző felelősségét, és előírták a fejlesztési feladat lebonyolítását végző ellenőrzési kötelezettségét. Azonban nem szabályozták a pályázatfigyelés, pályázatkészítés és az európai uniós forrással megvalósított fejlesztési feladatok lebonyolításának eljárási rendjét, valamint a Polgármesteri hivatalon belül a pályázatfigyelést végző és a döntési, illetve a döntés-előterjesztési jogkörrel rendelkezők közötti információszolgáltatási kötelezettséget.

Az Önkormányzatnál az állampolgárok részére az ügyintézés a 2., illetve a helyi adózás vonatkozásában a 3. elektronikus szolgáltatási szinten valósították meg. A **közérdekű adatok** közzétételi lehetőségét az IHM rendeletben előírt tagolásban biztosították az Önkormányzat honlapján. A jegyző a 2008. évre és 2009. I. negyedévre vonatkozóan gondoskodott az Önkormányzat honlapján a 2008-2009. években nyújtott céljellegű támogatások összegének, kedvezményezettjei nevének közzétételéről, de a megvalósítás helyét nem tette közzé. Az Önkormányzat a honlapján az Áht. előírásai ellenére határidőben nem tette közzé a 2006-2007. években az Önkormányzat pénzeszközei felhasználásával, a vagyonnal történő gazdálkodással összefüggő – nettó ötmillió forintot elérő vagy azt meghaladó értékű – szerződések megnevezését, tárgyát, a szerződést kötő felek nevét, a szerződés értékét, határozott időre kötött szerződés esetében annak

időtartamát. A 2006. évtől a helyszíni vizsgálat idejéig kötött szerződéseket a 2008-2009. években a honlapon közzétették. Az Önkormányzat a költségvetési beszámoló szöveges indoklását az Ámr-ben előírtak ellenére 2006-2007. években nem tette közzé, a 2008. évi szöveges indoklás nem tartalmazta a Vhr-ben előírtak ellenére az európai uniós támogatási programok keretében beérkezett pénz- és egyéb eszközök, továbbá az azokkal kapcsolatban felhasznált saját költségvetési források alakulását és az előirányzatok teljesítését befolyásoló tényezőket, valamint utalást a könyvvizsgálati kötelezettségre.

A költségvetés tervezési és a zárszámadás készítési folyamatok szabályozottságának hiányosságai közepes kockázatot jelentettek a feladatok szabályszerű végrehajtásában, mivel a jegyző nem szabályozta a Polgármesteri hivatal és az intézmények költségvetési javaslatai kidolgozásának, az ismert kötelezettségek megtervezésének, a benyújtott költségvetési igények indokoltságának és teljesíthetőségének, az intézményi mutatószám felmérés adatai megalapozottságának, az intézményi számszaki beszámolók, valamint annak a Képviselő-testület által meghatározott adatszolgáltatással való összhangjának ellenőrzését, nem jelölte ki az intézményi költségvetésben szereplő adatok egyeztetésének, ellenőrzésének felelőseit a Polgármesteri-hivatalban. A költségvetés tervezési és a zárszámadás készítési folyamatban a kontrollok működésének megbízhatósága gyenge volt, mert a költségvetési tervezés és a zárszámadás készítésének hiányzó szabályozásai miatt a kapcsolódó ellenőrzési műveleteket nem végezték el. Nem győződtek meg a költségvetési javaslat összeállításával kapcsolatban az intézmények részére meghatározott követelmények teljesítéséről, a Polgármesteri hivatal és az intézmények javasolt előirányzatainak megalapozottságáról, a jegyző – szabályozás hiányában – nem ellenőrizte az ismert kötelezettségek megtervezését. A zárszámadás készítésének folyamatában nem ellenőrizték az intézmények pénzmaradványa megállapításának szabályszerűségét, az intézményi eredeti, a módosított előirányzatok és a teljesítések eltéréseinek indokoltságát, nem győződtek meg az intézményi számszaki beszámolók, valamint annak a Képviselő-testület által meghatározott adatszolgáltatással való összhangjáról.

A Polgármesteri hivatalban a gazdálkodási, a pénzügyi-számviteli és a **feladatok** szabályozottságának hiányosságai közepes kockázatot jelentettek a feladatok szabályszerű végrehajtásában, mivel a Polgármesteri hivatal SzMSz-e nem tartalmazta az alapító okiratának keltét, azonosítóját, a gazdasági szervezet ügyrendje nem részletezte – a Pénzügyi és Adóosztályon belül – a Pénzügyi Iroda és az Adóiroda vezetői és a pénzügyi-gazdasági feladatok ellátásáért felelős alkalmazottak munkakörönkénti feladat- és hatáskörét, felelősségi körét, a helyettesítés rendjét, a belső és külső kapcsolattartás módját. A jegyző nem szabályozta az üzemeltetésre átadott eszközök leltározásának, a leltárkülönbsétek megállapításának és rendezésének módját, nem készített az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatot, nem határozta meg az értékelések ellenőrzéséért felelős munkaköröket, a selejtezés során a minősítési jogot gyakorló munkaköröket, a döntéshozatalra jogosultak körét – az üzemeltetésre átadott eszközök tekintetében sem – és a hasznosítás során követendő ár megállapítási szabályokat. A számlarendben nem írta elő a számla értéke növekedésének, csökkenésének jogcímeit, a számlát érintő gazdasági eseményeket, azok más számlákkal való kapcsolatát, va-

lamint a főkönyv és az analitikus nyilvántartások egyeztetését és dokumentálásának módját. Az értékelési és az értékelés ellenőrzési, a pénztárelőirőri, az érvényesítési és egy esetben a kötelezettségvállalás és utalvány ellenjegyzői feladatokat nem határozta meg a dolgozók munkaköri leírásában. A jegyző az ellenőrzési nyomvonalban nem utalt arra, hogy a megnevezett feladatok szabályozását melyik belső szabályzat részletezi, valamint nem rögzítette az egyes feladatok elvégzését igazoló dokumentumok nyilvántartási helyét a rendszerben. A kockázatkezelési szabályzat nem tartalmazott előírást a kockázatok azonosítására, az elfogadható kockázati szint meghatározására, a kockázatra tehető válaszingedmények megvalósíthatóságának mérlegelésére, a folyamatba való beépítésére, a kockázati környezet rendszeres felülvizsgálatára, továbbá nem nevesítette a kockázatok folyamatgazdait, nem gondoskodott a kockázati nyilvántartás vezetéséről. A hiányosságok ellenére a kialakított belső kontrollok – végrehajtásuk esetén – a lehetséges hibák többsége ellen védelmet nyújtottak.

A Polgármesteri hivatalnál a karbantartási, kisjavítási szolgáltatások, a gépek, berendezések és felszerelések beszerzése, továbbá az államháztartáson kívülre történő működési, illetve felhalmozási célú pénzeszközáradások gazdasági eseményei között elszámolt kiadások teljesítése során a **belső kontrollok** működésének megbízhatósága gyenge volt, mivel a karbantartási, kisjavítási szolgáltatások, a gépek, berendezések és felszerelések beszerzése kifizetései során a szakmai teljesítés igazolást nem, vagy nem az arra kijelölt személyek végezték el, nem ellenőrizték a kiadások teljesítésének elrendelése előtt a jogosultságot, az összecszerűséget, valamint a kötelezettségvállalásokban (szerződésben, megrendelésben, megállapodásban) foglaltak teljesítését. A működési, illetve felhalmozási célú pénzeszközáradások kifizetéseinél a szakmai teljesítés igazolására kijelölt személyek ellenőrzési feladataikat a kifizetéseket megelőzően nem végezték el, nem ellenőrizték a kifizetések jogosultságát és összecszerűségét.

A Polgármesteri hivatalban a pénzügyi-számviteli feladatoknál alkalmazott **informatikai rendszerek** működésére vonatkozó szabályok hiányosságai közepes kockázatot jelentettek a feladatok szabályszerű végrehajtásában, mivel a jegyző nem aktualizálta a katasztrófa elhárítási tervet, nem gondoskodott a pénzügyi-számviteli szoftverekhez minden felhasználó részére felhasználónév-ről és jelszóról, az informatikai fejlesztési és üzemeltetési feladatok formális szétválasztásáról, továbbá nem biztosított a pénzügyi-számviteli rendszerből ellenőrzési lista (napló) lekérésének lehetősége, és nem szabályozták a pénzügyi-számviteli szoftver-változások ellenőrzésére, tesztelésére vonatkozó eljárásokat. A Polgármesteri hivatalban a pénzügyi-számviteli feladatoknál alkalmazott informatikai rendszerek belső kontrolljainak megbízhatósága gyenge volt, mivel nem biztosították a pénzügyi és számviteli integrált rendszerben vagy a főkönyvi könyvelési rendszerben tárolt hozzáférési jogosultságok ellenőrizhetőségét, nem dokumentáltak a pénzügyi-számviteli szoftver elemekre vonatkozó változáskezelési eljárásokat, illetve a változáskezelési eljárások ellenőrzését, tesztelését, továbbá a pénzügyi-számviteli szoftver nem biztosította minden adathozzáféréstől az ellenőrzési lista (napló) elkészítését.

A **belső ellenőrzés** szervezeti kereteinek kialakítása és szabályozásának hiányosságai a belső ellenőrzési feladatok megfelelő, szabályszerű végrehajtásában közepes kockázatot jelentettek, mivel a 2008. évben a szabályozás szintjén

az Áht. előírása ellenére nem biztosították a belső ellenőr funkcionális függetlenségét. A jegyző a belső ellenőrzési kézikönyvben a Ber. előírása ellenére nem írta elő a belső ellenőrzési tevékenység minőségét biztosító eljárásokat, az éves belső ellenőrzési terveket az Ötv. előírása ellenére nem a Képviselő-testület hagyta jóvá, az ellenőrzési programokat a Ber. előírása ellenére nem a belső ellenőrzési vezető hagyta jóvá, továbbá a belső ellenőrzési vezető a Ber. előírása ellenére nem alakította ki az ellenőrzési javaslatok alapján megtett intézkedések nyomon követésére szolgáló nyilvántartást. A kialakított szervezet azonban – szabályszerű működése esetén – a lehetséges hibák többsége ellen védelmet nyújtott. A Képviselő-testület a 2009. évben új Polgármesteri hivatali SzMSz-t fogadott el, amelyben a belső ellenőrzést a jogszabályi előírásoknak megfelelően közvetlenül a jegyző alá rendelte.

A belső ellenőrzés működésénél a kialakított kontrollok megbízhatósága gyenge volt, mivel a belső ellenőrzési feladatok ellátása során nem biztosították a belső ellenőr funkcionális (feladatköri és szervezeti) függetlenségét, a Polgármesteri hivatalban a 2008-ra tervezett belső ellenőrzési feladatokat nem hajtották végre, az ellenőrzéseket nem a belső ellenőrzési vezető által jóváhagyott ellenőrzési programok alapján végezték, továbbá az elvégzett ellenőrzésekről készített jelentések nem tartalmaztak javaslatokat, valamint lényegre törő, az eredményeket és a hiányosságokat összefoglaló, rövid, tömör értékelést. Az ellenőrzési kézikönyv hiányossága miatt a belső ellenőrzési tevékenység minőségét biztosító eljárásokat nem az előírtaknak megfelelően végezték, az ellenőrzöttek nem készítettek intézkedési tervet, és az ellenőrzötteknél nem győződtek meg az ellenőrzések során feltárt hiányosságok felszámolásáról, valamint a belső ellenőrzési vezető nem vezetett nyilvántartást az elvégzett ellenőrzésekről és az ellenőrzési jelentésekben tett megállapítások, javaslatok hasznosulásáról, a végrehajtott és a végre nem hajtott intézkedésekről. A jegyző az Ámr. előírása ellenére nem teljesítette a Polgármesteri hivatal folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzése, valamint a belső ellenőrzése működtetéséről a nyilatkozattételi kötelezettségét. Az ellenőrzési jelentésekben foglalt megállapításokra az ellenőrzöttek nem tettek észrevételt. Az Önkormányzat intézményeinél egy soron kívüli ellenőrzést végeztek. A polgármester a zárszámadással egyidejűleg a Képviselő-testület elé terjesztette az Önkormányzat által alapított és fenntartott költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései alapján készített 2007. és 2008. évi összefoglaló ellenőrzési jelentést.

Az Önkormányzat gazdálkodási rendszerének 2006. évi átfogó ellenőrzéséről készített számvevőszéki jelentés 72 szabályszerűségi és 12 célszerűségi javaslatot tartalmazott. **Az ÁSZ által** tett javaslatok 51%-a hasznosult, 8%-a részben, és 41%-a nem teljesült.

A 30 végrehajtott javaslat a költségvetési koncepció, a költségvetési és a zárszámadási rendelet összeállítására, jóváhagyásának rendjére, tartalmára, szerkezetére, mellékleteire, a jóváhagyott előirányzatokon belüli gazdálkodásra, a gazdálkodás és a pénzügyi-számviteli feladatellátás szabályozottságára, a költségvetési gazdálkodási és ellenőrzési jogkörök gyakorlásának szabályszerűségére, a gazdasági eseményeket magukba foglaló bizonylatok alaki és tartalmi követelményeknek való megfelelésére, valamint azok adatainak a számviteli nyilvántartásokban való rögzítésére, a vagyonnyilvántartásra, a céljelleggel nyújtott támogatásokra, a közbeszerzési eljárások szabályszerűségére, a pénz-

maradvány elszámolására, a hatékony belső ellenőrzési rendszer megvalósítására vonatkozott.

Öt szabályszerűségi javaslat részben hasznosult, mivel a jegyző gondoskodott a Polgármesteri hivatal SzMSz-ének az elkészítéséről és Képviselő-testület elé terjesztéséről, de az – az Ámr-ben foglaltak ellenére – nem tartalmazta a Polgármesteri hivatal alapító okiratának keltét, az alapító okirat azonosítóját, az alapítás időpontját. A jegyző meghatározta a főkönyvi számlák és az analitikus nyilvántartások kapcsolatát, de nem írta elő a Vhr-ben előírtak ellenére az analitikus nyilvántartás főkönyvvel való egyeztetésének módját, és a Számv. tv-ben foglaltak ellenére a használt főkönyvi számlák értékváltozásainak jogcímeit, alapbizonylatait, a főkönyvi számlákat érintő gazdasági eseményeket, azoknak más számlákkal való kapcsolatait. A polgármester gondoskodott az utalványozás elvégzéséről, azonban az utalványok ellenjegyzői az Ámr. előírásai ellenére nem ellenőrizték a gazdálkodás folyamatában a szakmai teljesítésigazolás megtörténtét. A jegyző meghatározta a belső ellenőrzés eljárási és végrehajtási rendjét, a belső ellenőrzési vezető feladatainak ellátásáért felelős személyt, gondoskodott a Polgármesteri hivatali SzMSz-ben a belső ellenőrzési kötelezettség, az ellenőrzést végző feladatai és jogállása előírásáról, de az Áht-ban foglalt előírás ellenére nem kezdeményezte a belső ellenőr funkcionális függetlenségének biztosítását, mivel a belső ellenőrzést közvetlenül a polgármester alá rendelték. Gondoskodott arról, hogy az elkészült ellenőrzési jelentések tartalmazzák az ellenőrzésre vonatkozó jogszabályi felhatalmazás megjelölését, az ellenőrzött időszakban hivatalban lévő vezetők beosztását, de a Ber-ben foglaltak ellenére a jelenések nem tartalmaztak következtetéseket és javaslatokat.

Nem teljesült 26 szabályszerűségi javaslat, mivel az Áht-ban foglalt előírást megsértve finanszírozási célú pénzügyi műveleteket költségvetési hiányt, illetve költségvetési többletet módosító költségvetési bevételként, valamint költségvetési kiadásként számoltak el, a Képviselő-testület nem határozta meg rendeletben az Önkormányzat költségvetésének előterjesztésekor a Képviselő-testület részére tájékoztatásul bemutatandó mérlegek, kimutatások tartalmát, az intézkedési tervben foglalt határidőn túl mutatták be a közvetett támogatásokat tartalmazó kimutatást. A 2007. és a 2008. évi költségvetési rendelet utolsó módosítására az Ámr-ben előírt határidőn túl került sor, a Képviselő-testület a 2007. évi költségvetési rendeletét nem módosította negyedévenként az Önkormányzat részére biztosított költségvetési fejezeti, elkülönített állami pénzalapok pótelőirányzatának megfelelően. A jegyző nem egészítette ki a pénzügyi-számviteli területen dolgozók munkaköri feladatait meghatározó munkaköri leírásokat az ellenőrzési és az egyeztetési, valamint a FEUVE működtetésével kapcsolatos feladatok előírásával. Nem gondoskodott az Ámr-ben foglaltak ellenére arról, hogy a kiadás teljesítésének és a bevétel beszedésének elrendelése előtt azok jogosultságát,összecszerűségét, a szerződés, a megrendelés, megálapodás teljesítését okmányok alapján ellenőrizték, szakmailag igazolják a jegyző által írásban kijelölt személyek. A Vhr-ben foglalt előírás ellenére a jegyző a 2007. és a 2008. évben nem gondoskodott az önkormányzati ingatlanok mennyiségi leltározásáról, továbbá a Vhr-ben és a Számv. tv-ben foglaltak ellenére a 2006. évi könyvviteli zárási feladatok ellátása során nem gondoskodott a követelések és – az adóhátralékosokon kívül – a hátralékosok minősítéséről, a kárpótlási jegyek, valamint a tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok értékeléséről. A jegyző megsértette az Áht-ban foglalt előírást, mivel a

2007. években nem tette közzé a céljelleggel nyújtott támogatások és a nettó ötmillió forintot elérő vagy azt meghaladó értékű szerződések adatait, nem írt elő számadási kötelezettséget a céljellegű támogatások nyújtásakor. Nem szabályozták az ingyenes vagyontáadás és a követelésekről való lemondás módját és eseteit. Az előírt határidőre, de nem a Vhr-ben előírt tartalommal készítették el a Polgármesteri hivatal eszközeit és forrásait tartalmazó mérleget, mivel az nem tartalmazta az előző évi mérlegadatokat. A 2008. évi zárszámadási rendelethez csatolt mérleg már tartalmazta az előző évi – a 2007. évi – mérlegadatokat. Az Önkormányzat 2007. évi zárszámadásának előterjesztésekor a Képviselő-testület részére nem mutatták be az Áht-ban foglaltak ellenére a több éves kihatással járó döntések számszerűsítését évenkénti bontásban és összesítve, a közvetett támogatásokat tartalmazó kimutatást. A jegyző nem biztosította, hogy a 2007. évi zárszámadási rendelettervezet az Ámr-ben foglaltak szerint tartalmazza az éves létszámkeretet önállóan és részben önállóan gazdálkodó költségvetési szervként, valamint a működési és a felhalmozási célú bevételi és kiadási előirányzatok bemutatását mérlegszerűen. A jegyző nem kezdeményezte az Ötv-ben előírtak ellenére, hogy a Képviselő-testület döntsön a belső ellenőrzés ellátásának módjáról, valamint a belső ellenőrzés a megállapításait és az ajánlásait a jegyző, a polgármester és az ellenőrzöttek részére fogalmazza meg. A Ber-ben foglalt előírás ellenére nem biztosította, hogy az ellenőrzött intézmények vezetői az ellenőrzési jelentés kézhezvételéről számított 15 napon belül készítsenek intézkedési tervet, továbbá nem teljesítette az Ámr-ben foglalt kötelezettségét, nem értékelte a belső kontrollok működését. A Kbt-ben előírtak ellenére nem biztosította, hogy a közbeszerzési eljárásokat a belső ellenőrzés rendszerében ellenőrizzék. A jegyző nem készített az Ámr-ben foglaltak ellenére az Önkormányzat pénzállományának alakulásáról likviditási tervet. A polgármester az Ötv-ben foglaltak ellenére az önkormányzat gazdasági programját a Képviselő-testület alakuló ülését követő hat hónapon belül nem terjesztette a Képviselő-testület elé, a 2006-2010. évekre vonatkozó gazdasági programot mintegy két évvel a határidő után, 2008 decemberében terjesztette a Képviselő-testület elé.

Nyolc célszerűségi javaslat hasznosult, egy pedig részben valósult meg, mivel a jegyző belső szabályzatban rögzítette az értékelési eljárás során alkalmazandó adós minősítési szempontokat, valamint a követelések és befektetések esetében az értékvesztés visszairásának módját, de nem rögzítette a leltárkülönbsétek rendezésének, az üzemeltetésre átadott eszközök leltározásának, valamint a leltározás és az értékelés ellenőrzésének módját. Négy célszerűségi javaslat nem teljesült, mivel a jegyző nem határozta meg a selejtezés során döntéshozatalra jogosultak körét, valamint az eladási ár megállapításának módját, nem gondoskodott a vagyonelemek forgalomképesség szerinti besorolása változtatásának szabályozásáról, nem tájékoztatta a Képviselő-testületet az előirányzat módosítások okairól, továbbá nem végeztette el vagyonértékesítések alkalmával az értékbecslési számításokat.

A helyszíni ellenőrzés megállapításainak hasznosítása mellett **javasoljuk:**

a polgármesternek

a jogszabályi előírások maradéktalan betartása érdekében

1. gondoskodjon az Önkormányzat gazdálkodásának 2006 évi átfogó ellenőrzése során az ÁSZ által részére tett és nem teljesült szabályszerűségi javaslatok végrehajtásáról;
- a munka színvonalának javítása érdekében
2. kezdeményezze, hogy a számvevői jelentésben foglaltakat a Képviselő-testület tárgyalja meg és a feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében készíttessen intézkedési tervet a határidők és felelősök megjelölésével. Az intézkedési tervet, az elfogadását követő 30 napon belül küldje meg az ÁSZ Fővárosi és Pest Megyei Ellenőrzési Irodája részére;

a jegyzőnek

a jogszabályi előírások maradéktalan betartása érdekében

1. készítsen az Ámr. 139. § (1) bekezdésében foglaltak szerint az Önkormányzat pénzállományának alakulásáról likviditási tervet és azt szükség szerint aktualizálja;
2. gondoskodjon az Áht 8/A. § (7) bekezdésében előírtaknak megfelelően a költségvetési tervezet elkészítésekor arról, hogy finanszírozási célú pénzügyi műveleteket ne vegyenek figyelembe költségvetési hiányt, illetve többletet módosító költségvetési bevételként, valamint költségvetési kiadásként;
3. gondoskodjon az Ámr. 29. § (1) k) pontjának megfelelően arról, hogy az éves költségvetési rendeletek tartalmazzák elkülönítetten az európai uniós támogatással megvalósuló programok, projektek bevételi és kiadási előirányzatait;
4. gondoskodjon – az Áht. 15/A. § (1) bekezdése alapján – az Önkormányzat által nyújtott nem normatív, céljellegű támogatások kedvezményezettjeinek nevére, a támogatás céljára, összegére, továbbá a támogatási program megvalósítási helyére vonatkozó adatok, – az Áht. 15/B. § (1) bekezdése alapján – a pénzeszközök felhasználásával, a vagyonnal történő gazdálkodással összefüggő, a nettó öt millió forintot elérő, vagy azt meghaladó értékű szerződések adatai (a szerződés megnevezése, tárgya, értéke, időtartama, és a szerződő felek neve) adatainak közzétételéről 60 napon belül, valamint az Ámr. 157/D. § (1) bekezdésében szabályozott 22. számú mellékletének 1.2.5. sorában meghatározottak alapján az éves költségvetési beszámoló szöveges indoklása jogszabályban rögzített határidőig történő közzétételéről;
5. gondoskodjon arról, hogy az éves költségvetési beszámoló szöveges indoklása tartalmazza a Vhr. 40. § (7), (11) bekezdéseiben foglaltaknak megfelelően az európai uniós támogatási programok keretében beérkezett pénz-és egyéb eszközök, továbbá az azokkal kapcsolatban felhasznált saját költségvetési források alakulását és az előirányzatok teljesítését befolyásoló tényezőket, valamint utalást a könyvvizsgálati kötelezettségre;

6. gondoskodjon a költségvetési tervezési folyamatok munkafolyamatba épített ellenőrzésének szabályozásáról az Ámr. 145/A. § (1)-(2) bekezdésében és a 145/B. § (1) bekezdésében foglaltak érvényesülése érdekében:
 - a) a Polgármesteri hivatal és az intézmények költségvetési javaslatának az Ámr. 26. §-a előírásának megfelelő kidolgozása során;
 - b) a Polgármesteri hivatal és az intézmények ismert kötelezettségeinek tervezése és ellenőrzése, az intézményi mutatószám felmérés megalapozottsága, a Polgármesteri hivatal szervezeti egységei és az intézmények által benyújtott költségvetési igények indokoltsága és teljesíthetősége vonatkozásában;
 - c) az intézményi költségvetésekben szereplő adatok egyeztetéséért, ellenőrzéséért felelős személyek Polgármesteri hivatalban történő kijelölése során;
7. gondoskodjon az intézményi eredeti, a módosított előirányzatok és a teljesítések eltérése indokoltságának, valamint az intézményi számszaki beszámoló belső, illetve a Képviselő-testület által meghatározott adatszolgáltatással való összhangjának az Ámr. 149. § (3) bekezdés c) és d) pontjában foglaltak szerinti ellenőrzéséről;
8. gondoskodjon az intézmények pénzmaradvány megállapításának felülvizsgálatáról az Ámr. 66. § (4) bekezdése előírásának megfelelően;
9. gondoskodjon az intézmények költségvetési javaslata összeállításával kapcsolatban részükre meghatározott követelmények teljesítésének, a Polgármesteri hivatal és az intézmények javasolt előirányzatai megalapozottságának ellenőrzéséről az Ámr. 145/A. § (1) bekezdésében foglaltak érvényesülése érdekében;
10. a gazdálkodási, a pénzügyi-számviteli és a folyamatba épített ellenőrzési feladatok szabályszerű végrehajtási feltételeinek kialakítása érdekében:
 - a) gondoskodjon arról, hogy a Polgármesteri hivatal SzMSz-e az Ámr. 13/A. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt előírásnak megfelelően tartalmazza a Polgármesteri hivatal alapító okiratának keltét, az alapító okirat azonosítóját;
 - b) határozza meg az Ámr. 17. § (5) bekezdésében foglalt előírásnak megfelelően a gazdasági szervezet ügyrendjében a Pénzügyi Iroda és az Adóiroda vezetői és a pénzügyi-gazdasági feladatok ellátásáért felelős alkalmazottak feladat- és hatáskörét, felelősségi körét, a helyettesítés rendjét, a belső és külső kapcsolattartás módját;
 - c) szabályozza a Vhr. 37. § (5) bekezdése alapján az üzemeltetésre átadott eszközök leltározásának, a leltárkülönbségek megállapításának és rendezésének módját, valamint jelölje ki a selejtezés során minősítési jogot gyakorló munkaköröket, a döntéshozatalra jogosultak körét – az üzemeltetésre átadott eszközök tekintetében is – és írja elő a hasznosítás során követendő ár-megállapítási szabályokat;
 - d) készítse a Vhr. 8. § (4) bek. c) pontjában, a (16) bekezdésében, illetve az Ámr. 157/C. § (1)-(2) bekezdésében foglalt előírások alapján az önköltségszámítás rendjére vonatkozóan belső szabályozást;

- e) határozza meg a a Számv. tv. 161. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltak szerint a számla értéke növekedésének, csökkenésének jogcímeit, a számlát érintő gazdasági eseményeket, azok más számlákkal való kapcsolatát, valamint a Vhr. 49. § (2) bekezdésében előírtak szerint a főkönyv és az analitikus nyilvántartások egyeztetését és dokumentálásának módját;
11. intézkedjen a Polgármesteri hivatal FEUVE rendszerének kiegészítéséről, ennek érdekében
- a) rögzítse az Ámr. 145/B. § (1) bekezdésében előírtak és az Ámr. 145/A. § (3) bekezdésében hivatkozott PM „*Útmutató az ellenőrzési nyomvonal kialakításához*” módszertani útmutatója alapján az ellenőrzési nyomvonalban az egyes tevékenységek, feladatok elvégzését igazoló dokumentumok nyilvántartási helyét a rendszerben, valamint azt, hogy az ellenőrzési nyomvonalban megnevezett feladatok szabályozását mely belső szabályzat részletezi, továbbá biztosítsa, hogy az ellenőrzési nyomvonal az európai uniós forrásokkal támogatott fejlesztési feladatok ellenőrzési feladatait is tartalmazza;
- b) írja elő az Ámr. 145/C. § (1)-(4) bekezdéseiben foglaltak és az Ámr. 145/A. § (3) bekezdésében hivatkozott PM „*Útmutató a kockázatkezelés kialakításához*” módszertani útmutatója alapján a kockázatkezelési szabályzatban a kockázatok azonosítására, az elfogadható kockázati szint meghatározására, a kockázatra tehető válaszingtézkedések megvalósíthatóságának mérlegelésére, a folyamatba való beépítésére, a kockázati környezet rendszeres időközönkénti felülvizsgálatára vonatkozó szabályokat, nevesítse a kockázatok folyamatgazdait, és vezessen kockázat nyilvántartást;
12. gondoskodjon az operatív gazdálkodás során a működésbeli hibák megelőzése, feltárása, illetve kijavítása tekintetében kialakított kontrollrendszer megbízható működése, kockázatainak csökkentése érdekében
- a) az Ámr. 135. § (1) és (2) bekezdésében előírtak betartásáról, hogy valamennyi kiadás teljesítésének elrendelése előtt a jegyző által kijelölt személyek okmányok alapján, belső szabályzatban előírt módon ellenőrizték, szakmailag igazolják azok jogosultságát, összecszerűségét, a szerződés, megrendelés, megállapodás teljesítését;
- b) az Ámr. 137. § (3) bekezdésének előírásai alapján arról, hogy az utalvány ellenjegyzője győződjön meg az Ámr. 135. § (1) és (2) bekezdésében előírtak szerinti szakmai teljesítés igazolás megtörténtéről;
13. belső ellenőrzés szabályszerű kereteinek kialakítása és működtetése érdekében
- a) rögzítse a Ber. 12. § i) pontja szerint a belső ellenőrzési kézikönyvben a belső ellenőrzési tevékenység minőségét biztosító eljárásokat, gondoskodjon arról, hogy a belső ellenőrzési tevékenység során alkalmazzák ezeket;
- b) kezdeményezze, hogy az éves belső ellenőrzési terveket az Ötv. 92. § (6) bekezdésében foglaltak szerint a Képviselő-testület hagyja jóvá;

- c) gondoskodjon arról, hogy a Ber. 23. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a belső ellenőrzési programokat a belső ellenőrzési vezető hagyja jóvá;
 - d) gondoskodjon a Ber. 32. §-ában foglaltak szerint arról, hogy a belső ellenőrzési vezető nyilvántartást vezessen az elvégzett ellenőrzésekről;
 - e) gondoskodjon a Ber. 8. § f) pontjában foglalt feladat teljesítése érdekében arról, hogy a belső ellenőrzési vezető a Ber. 12. § n) pontjában foglaltak szerint – a pénzügyminiszter által közzétett módszertani útmutató figyelembevételével – alakítsa ki és vezessen olyan nyilvántartási rendszert, amellyel a belső ellenőrzési jelentésben tett megállapítások és javaslatok hasznosulását, a végrehajtott és végre nem hajtott intézkedéseket nyomon lehet követni;
 - f) gondoskodjon a Ber. 26. § (2), illetve (6) bekezdésének előírásai szerint arról, hogy az elvégzett ellenőrzésekről készített jelentések tartalmazzanak javaslatokat, illetve lényegre törő, az eredményeket és a hiányosságokat összefoglaló, rövid, tömör értékelést;
 - g) gondoskodjon a Ber. 29. § (1) bekezdésében foglaltak szerint arról, hogy az ellenőrzötték készítsenek intézkedési tervet;
 - h) teljesítse az Ámr. 149. § (2) bekezdés c) pontjában foglalt kötelezettségét, az Ámr. 23. számú melléklete szerint értékelje a belső kontrollok működését;
14. gondoskodjon az Önkormányzat gazdálkodásának 2006. évi átfogó ellenőrzése során az ÁSZ által részére tett és nem teljesült szabályszerűségi és célszerűségi javaslatok végrehajtásáról;
- a munka színvonalának javítása érdekében
15. gondoskodjon az európai uniós forrásokhoz kapcsolódóan a pályázatfigyelés, a pályázatkészítés, valamint az európai uniós támogatással megvalósuló fejlesztés lebonyolítása belső eljárási rendjének kialakításáról, ennek keretében határozza meg a pályázatfigyelést végzők és a döntési, illetve a döntés-előterjesztési jogkörrel rendelkezők közötti információ-szolgáltatási kötelezettséget;
16. határozza meg az értékelések ellenőrzéséért felelős munkaköröket, továbbá rögzítse a dolgozók munkaköri leírásában az értékelési és az értékelés ellenőrzési, a pénztárelőíró, az érvényesítési és a kötelezettségvállalás és utalvány ellenjegyzői feladatokat;
17. a pénzügyi-számviteli feladatoknál alkalmazott informatikai rendszerek megbízható működése érdekében
- a) aktualizálja az informatikai katasztrófa elhárítási tervet, gondoskodjon a pénzügyi-számviteli szoftverekhez valamennyi felhasználó részére felhasználónévről és jelszó biztosításáról, továbbá az informatikai fejlesztési és üzemeltetési feladatok formális szétválasztásáról;
 - b) biztosítsa a pénzügyi-számviteli rendszerből az ellenőrzési lista (napló) lekérésének lehetőségét, és szabályozza a pénzügyi-számviteli szoftver-változások ellenőrzésére, tesztelésére vonatkozó eljárásokat;

- c) biztosítsa a pénzügyi és számviteli integrált rendszerben vagy a főkönyvi könyvelési rendszerben tárolt hozzáférési jogosultságok ellenőrizhetőségét, továbbá a pénzügyi-számviteli szoftver elemeire vonatkozó változáskezelési eljárások, illetve a változáskezelési eljárások ellenőrzése, tesztelése dokumentálását;
18. a belső ellenőrzés célszerű működése érdekében
- a) gondoskodjon a tervezett ellenőrzések végrehajtásáról;
 - b) gondoskodjon arról, hogy az ellenőrzötteknél – utóellenőrzéssel, intézkedési terv végrehajtásáról készített beszámolóval, vagy egyéb módon – győződjenek meg az ellenőrzések során feltárt hiányosságok felszámolásáról.